

200462

ชื่อเรื่อง ศาสนา ศาสดา และสาวก

ผู้แต่ง พุทธทาสภิกขุ

พิมพ์ครั้งที่ 1 มิถุนายน 2538

พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์สุภาพใจ

จำนวนหน้า 56 หน้า

ราคา 20 บาท

จากหนังสือเรื่อง มัชฌิมาคือนันททาง เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาที่สำคัญหลายอย่าง เช่น --พิจารณาความสำคัญของมัชฌิมา. -- มัชฌิมาปฏิรูปทาเป็นตัวยุทธศาสนา. -- ความหมายของคำว่า "กลาง" ในพุทธศาสนา. -- มัชฌิมาปฏิรูปทาเป็นคำสอนเรื่องแรกของพระพุทธเจ้า. -- มัชฌิมาปฏิรูปประกอบอยู่ด้วยองค์ 8. -- ทำความเข้าใจให้ชัดที่ระดับสูง. -- มัชฌิมาที่ต้องมองลึก. - มัชฌิมามองเห็นลึกจะถอนความยึดมั่นถือมั่นได้. -- มัชฌิมาปฏิปทาเป็นตัวยุทธธรรม. -- มัชฌิมาเป็นกัลยาณนิมิต. -- มัชฌิมาอาจเรียกว่า โพธิปักขิยธรรม. -- การสอนเรื่องความทุกข์ยังเข้าใจผิดกันอยู่ ควรแก้ไข. ผู้จัดทำได้คัดมาจากหนังสือชุดธรรมโมฆะ เลขประจำเล่ม 39.ค ชื่อเล่มว่า ธรรมบรรยายต่อทางสุนัช ตอนที่ว่ามัชฌิมาคือนันททางนี้

เป็นธรรมเนียมบรยายครั้งหนึ่งที่ท่านพระพุทโธทาสภิกขุบรรยายแก่พระภิกษุที่ลาจากราชการมาบวช แล้วจะต้องลาสิกขาเมื่อครบกำหนดลาบวช ณ ลานหินโค้งสวนโมกขพลาราม อ.ไชยา จ. สุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2523 เวลา 15.00 น.โดยมีใจความสำคัญว่า

มัชฌิมาปฏิปทาในการแสดงปฐมเทศนาครั้งแรกของพระพุทธเจ้าทรงแสดงหลักธรรมสำคัญ 2 ประการ คือ มัชฌิมาปฏิปทา หรือ ทางสายกลาง เป็นข้อปฏิบัติที่เป็นกลาง ๆ ถูกต้องและเหมาะสมที่จะให้บรรลุถึงจุดหมายได้มิใช่การดำเนินชีวิตที่เอียงสุด 2 อย่าง หรืออย่างหนึ่งอย่างใด คือ

1. การหมกหมุ่นในความสุขทางกาย มัวเมาในรูป รส กลิ่น เสียง รวมความเรียกว่า เป็นการหลงเพลิดเพลินหมกหมุ่นในกามสุข หรือ กามสุขัลลิกานุโยค
2. การสร้างความลำบากแก่ตนดำเนินชีวิตอย่างเลื่อนลอย เช่น บำเพ็ญตบะการทรมานตนคอยพึ่งอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น การดำเนินชีวิตแบบที่ก่อความทุกข์ให้ตนเหนื่อยแรงกาย แรงสมอง แรงความคิดรวมเรียกว่า อตตกิลมณานุโยค

ดังนั้น เพื่อละเว้นห่างจากการปฏิบัติอย่างสุดโต่งเหล่านี้ ต้องใช้ทางสายกลาง ซึ่งเป็นการดำเนินชีวิตด้วยปัญญา โดยมีหลักปฏิบัติเป็นองค์ประกอบ 8 ประการ เรียกว่า อริยอัฏฐัง คัมมัฏค์ หรือ มรรคมรรค 8 ได้แก่

1. สัมมาทิฐิ เห็นชอบ คือ รู้เข้าใจถูกต้อง เห็นตามที่เป็นจริง
2. สัมมาสังกัปปะ ดำริชอบ คือ คิดสุจริตตั้งใจทำสิ่งที่ดีงาม
3. สัมมาวาจา เจรจาชอบ คือ กล่าวคำสุจริต ไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น
4. สัมมากัมมันตะ กระทำชอบ คือ ทำการที่สุจริต
5. สัมมาอาชีวะ อาชีพชอบ คือ ประกอบสัมมาชีพหรืออาชีพที่สุจริต
6. สัมมาวายามะ พยายามชอบ คือ เพียรละชั่ว บำเพ็ญดี

7. สัมมาสติ ระลึกชอบ คือ ทำการด้วยจิตสำนึกเสมอ ไม่เผลอพลาด

8. สัมมาสมาธิ ตั้งจิตมั่นชอบ คือ คุมจิตในแนวแน่มั่นคงไม่ฟุ้งซ่าน